

ОТАНДЫҚ БАНК СЕКТОРЫНЫҢ ДАМУЫНДАҒЫ ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯЛАРДЫҢ ҚАУІПТЕРІ МЕН МҮМКІНДІКТЕРІ

МАУЛИНА Н.Х.

Маулина Нүргүл Хасанқызы – Экономика ғылымдарының кандидаты, доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰҰ, Алматы қ., Қазақстан

E-mail: nurgul.maulina.79@mail.ru, <https://orcid.org/0009-0001-0113-8648>

Андатпа. Мақала заман талабына сай орын алып жатқан цифрлық өзгерістердің отандық банк секторына тигізетін әсері туралы мәселелерді қозғайды. Қаржы нарығында финтех корпорациялары мен қаржы емес институттар ұсынатын жаңа ойыншылардың пайда болуының нәтижесінде банк мекемелерінің өзекті болып қалу үшін тың өзгерістерге бейімделуі қажеттілігі мен стратегиялық шешім өнім ұсыныстарын цифрландыру және ішкі бизнес-процестер мен IT жүйелерін үнемі жаңартып отыру мақсатында банктер өз қызметтеріне түбегейлі жаңашылдықтар енгізуі орынды. Осыған орай цифрлы технологиялардың салаларға енуінің теориялық және практикалық тұстары зерделенді. Сонымен қатар отандық банк секторындағы цифрландыру процестерінің нәтижелері талданды және саланың дамуын қалыптастыратын цифрлық банк технологияларының негізгі үрдістері қарастырылды. Қаржы-несие секторындағы инновациялық технологиялардың қарқынды дамуына кедергі келтіретін қиындықтар да анықталған. Банк секторының цифрлық трансформациясына шолу жасалған. Мақалада зерттеліп отырған аралық бойынша Қазақстан Республикасының банк секторының дамуының маңызды салыстырмалы және абсолютті көрсеткіштері пайдаланылып, салыстырыла отырып талданды, оның ұлттық экономикадағы орны зерделенді. Банк қызметінде қолданысқа ие цифрландыруды енгізудің артықшылықтары мен қауіптері де сараланған. Отандық банк секторының дамуындағы цифрлық трансформациялардың беретін мүмкіндіктерінің болашағы да қамтылған. Зерттеу банк секторындағы цифрландыру процесімен байланысты мәселелерді анықтай отырып, банк секторының цифрлық трансформациясының болашақ бағытын анықтайтын цифрлық банк технологияларының үрдістеріне ұсыныстар берілген.

Түйін сөздер: банктер, банк секторы, цифрландыру, технологиялық инновация, инновациялық технологиялар, цифрлық трансформация, отандық банк секторы.

Кіріспе

Қазіргі таңда технологиялық инновациялар мен цифрландырудың банк саласына да тигізген әсері зор. Технологиялар клиенттерге бағытталған цифрландырудан бастап ішкі бизнес-процестерді автоматтандыруға дейін банк операцияларының барлық аспектілерін жаппай қамтығаны рас.

Соңғы екі онжылдықта қаржы және несие секторы, ең алдымен, телекоммуникация саласындағы технологиялық жетістіктерге, инновациялық ақпараттық технологияларға және озық қаржылық тәжірибелерге байланысты күрт өзгерді. Бұл технологиялық өзгерістердің айқын мысалы - клиенттердің деректерін автоматтандырылған талдауға көшу және қаржылық тәжірибеге қолданбалы бағдарламалау интерфейстері мен жасанды интеллекттің енгізілуі. Жақын арада төлем қызметтері секторында ең маңызды өзгерістер жүргізілуде.

Зерттеудің өзектілігі отандық банк секторындағы цифрландыру процесімен қатар жүретін шынайы қиындықтардың басын ашып, банк секторындағы цифрлық трансформацияның болашақ бағытын қалыптастыратын цифрлық банк технологияларының үрдістерін сараптау болып табылады.

Зерттеу материалдары мен әдістері

Зерттеу базасына отандық банк секторындағы цифрландыру процестерінің ерекшеліктері туралы ғылыми жарияланымдар мен мерзімді басылымдардағы мақалалар, сондай-ақ зерттеуге қатысты статистикалық, аналитикалық, ақпараттық және басқа да материалдар, халықаралық аналитикалық және консалтингтік агенттіктердің аналитикалық материалдары және басқа да онлайн-ресурстар кіреді. Зерттеуді жүргізу кезінде авторлар эмпирикалық және теориялық ғылыми әдістерге сүйенді, соның ішінде: алынған ақпаратты талдау және синтездеу, статистикалық ақпарат көздері мен

ғылыми әдебиеттерді зерттеу, өңдеу.

Нәтижелер және оларды талқылау

Цифрландыру қазіргі заманның барлық секторларында орын алуда, ол тоқтаусыз жаһандану мен технологиялық өркендеудің қарқындылығымен сипатталады. Өмір талабына сай экономикалық өркендеуді қолдауда қаржылық қызмет көрсету саласы негізгі рөлді иеленетіні сөзсіз. Банктік орта цифрлық трансформацияның жемістерін толық пайдалана отырып, бұрынғы offline-банктік қызметтер online-банктік қызметтерге алмасты [1].

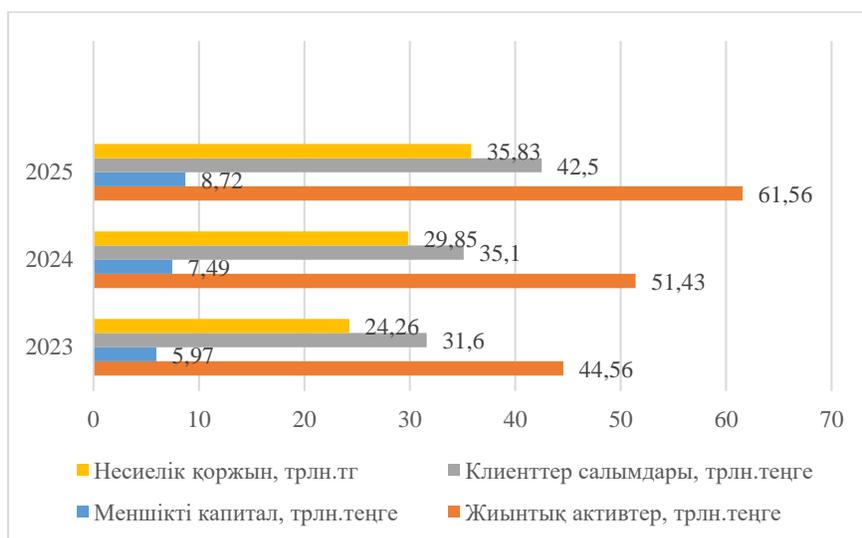
Еліміздің экономикасы қаржы секторының заман талабына сай қызмет етуінің салдарын қоса алғанда тоқтаусыз дамуы банк қызметтерінің цифрландыру қарқындарын ұзақ мерзімде сақтап қалу тенденциясы аса маңызды болды. Азаматтардың мобильді банкингі, цифрлы әмиянды жаппай қолданылуы цифрлық технологиялардың күнделікті өмірдің ажырамас бөлігі болып кеткенін айғақтайды.

Зерттеулерге сүйенсек, халықаралық банктік клиенттердің 80%-дан астамы дәстүрлі банк филиалдарына барғаннан цифрлық транзакцияларды жүзеге асыруды мақұлдайды [2]. Аталған көрініс цифрлық платформалардың қолайлылығы мен өнімділігін растайды.

Қазақстанда соңғы жылдарда болып жатқан банк секторының трансформациясы дәстүрлі банктік қызметтердің ауқымын кеңейтіп, мобильді төлемдердің көлемі мен жиілігіне оң әсер етіп, клиенттерге таптырмас қаржылық құрал болғаны айдан анық [3].

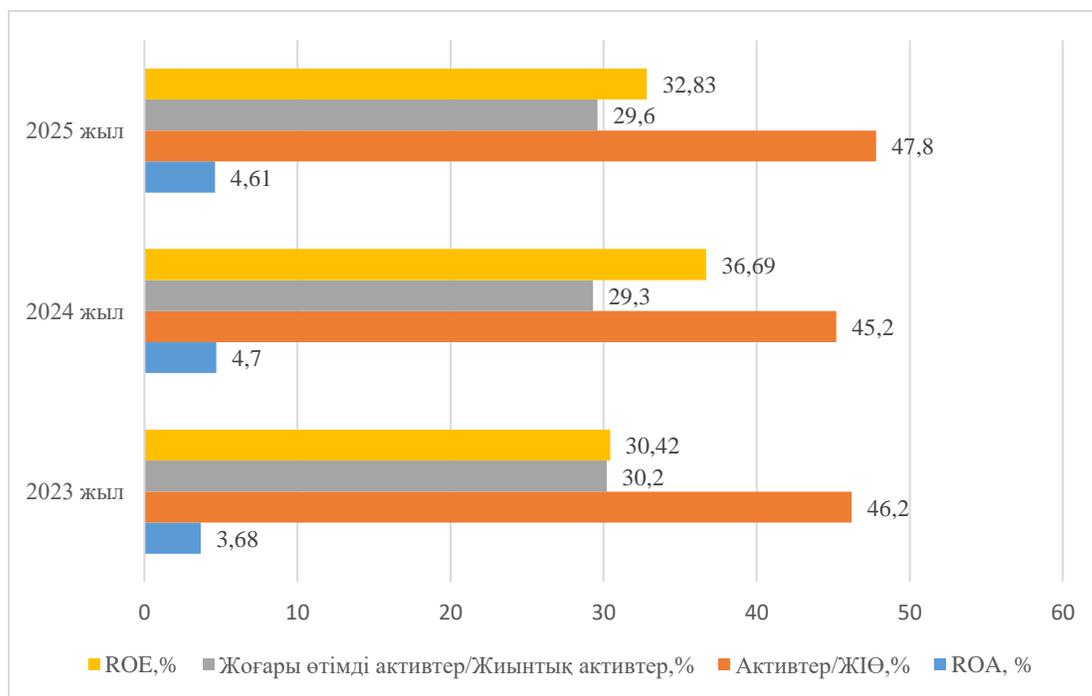
Әлбетте, банк саласы экономиканың негізін салушы, оның кемелді дамуы мен толыққанды қызмет етуіелдің ұзақ мерзімді тұрақты экономикалық дамуының міндетті шарты болып саналады. Мәселен, банктің бөлшек сауда бизнесінің дамуы сұраныс сияқты басқа да әлеуміттік-экономикалық үдерістері тұрғысынан экономиканың ахуалын сипаттайтын индикатор ретінде қарастырылатыны да анық [4, 5].

S&P аналитикалық агенттігінің мәліметтері бойынша, Қазақстанның банктік секторы елдегі нақты ЖІӨ өсуінің қозғаушы күші болып қала береді [6]. Бұл кезеңде екінші деңгейлі банктердің меншікті капиталының көлемі де, клиенттердің депозиттері де, активтер мен несие портфелі де сенімді түрде артып отырған (1 және 2-суреттер) [7-9]. Активтердің мөлшері, несие портфелі және меншікті капиталы бойынша көшбасшылар - Қазақстан Халық банкі, Kaspi Bank, Bank Center Credit және Otbasu Bank [10]. Тиімді тәуекелдерді басқару, экономиканың қалпына келуі, нарықтың шоғырлануының артуы және бизнесті әртараптандыру активтердің кірістілігінің де, меншікті капиталдың кірістілігінің де өсуіне әсер етті.

Сурет 1. 2023-2025 жылдар аралығындағы Қазақстан Республикасы банктік секторының абсолютті көрсеткіштері

Сонымен қатар, бұл уақыт мерзімінде банк секторының жалпы активтеріндегі жоғары өтімді активтер деңгейінің төмендеуі байқалды; дегенмен, олар әлі де 30%-дан астамды құрайды. Ең жоғары өтімділік коэффициенттері Bereke Bank, Jusan Bank, Bank RBK және Kaspi Bank-те байқалады [11].

Сурет 2. 2023-2025 жылдар аралығындағы Қазақстан Республикасы банктік секторының салыстырмалы көрсеткіштері

Демек, банк ұйымдары ұсынатын өнімдер мен қызметтерді жетілдіру және басқару тиімділігін арттыру үшін үнемі жұмыс істейді, бұл оларға сыртқы ортадағы өзгерістерге неғұрлым жедел жауап беруге мүмкіндік береді, бұл жоғары сапалы банк операцияларын қамтамасыз етеді. Инновациялық банк технологияларын енгізу өнімділікті арттыруға, шығындарды азайтуға, банк ресурстарын тиімді басқаруға және пайданы арттыруға мүмкіндік береді, бұл сайып келгенде инновациялық банк қызметінің бәсекеге қабілеттілігін арттырады және банк саласының тұрақты дамуын қамтамасыз етеді [12].

Жаңа технологиялардың жеделдетілген енгізілуі банктерге жаңа жеткізу арналарын құруға, дәстүрлі салалық модельдерден бас тартуға, жаңа серіктестерді тартуға және қаржылық экожүйелерді құруға, кең қамту және қатысу арқылы бренд нарығындағы үлесін арттыруға мүмкіндік берді. Онлайн қызметтер әртүрлі қаржы нарығының қатысушылары арасындағы өнім желілерін салыстыруға мүмкіндік береді, қаржы мен инвестицияларға кең және кедергісіз қол жеткізуді қамтамасыз етеді және банк клиенттерінің күнделікті және кәсіби өмірін жеңілдетеді.

Банк қызметін цифрландыру бүгінгі қаржы жүйесінің маңызды стратегиялық бағытына айналды және оны енгізудің артықшылықтары мен қауіптері әртүрлі аспектілерде көрінеді. Бір жағынан, цифрландыру банктерге операциялық тиімділікті арттыруға мүмкіндік береді — транзакцияларды жедел өңдеу, автоматтандыру нәтижесінде адами қателерді азайту және шығындарды қысқарту секілді артықшылықтар бар. Сонымен бірге, цифрлық қызметтер клиенттерге қолжетімділікті ұлғайтады: мобильді және онлайн-банкінг арқасында адамдар кез келген жерде шоттарын басқара алады, бұл қаржылық инклюзивтілікті жақсартады.

Алайда цифрландырудың тәуекелдері де аз емес. Ең үлкен қауіп — киберқауіпсіздік. Цифрлық каналдар арқылы берілетін деректер үлкен көлемде сақталатындықтан, олар хакерлік шабуылдарға осал болады, ал киберқауіптер мен фишинг сияқты тәсілдер қаржы ұйымдары үшін нақты қатер тудырады. OECD баяндамалары Қазақстандағы цифрлық қауіпсіздік мәселелеріне ерекше назар аударған, бұл бизнес пен қаржы секторында қауіптерді басқару мәдениетін жақсартуды талап етеді [12].

Тағы бір тәуекел — технологиялық тәуелділік. Егер техникалық жүйелер істен шықса немесе бағдарламалық қателер болса, банктік процестердің тоқтап қалуы мүмкін, бұл клиент сеніміне нұқсан келтіруі ықтимал. Сонымен қатар, жасанды интеллект пен алгоритмдердің шешім қабылдауы кезінде деректер бұрмаланып немесе дұрыс емес нәтижелер беруі мүмкін — бұл банк үшін қосымша тәуекел.

Цифрландыру сонымен бірге цифрлық теңсіздік мәселесін тудырады. Елдің кейбір аймақтарында интернетке қолжетімділік төмен, ал кейбір азаматтар цифрлық сауаттылық деңгейі төмен болғандықтан, олар цифрлық қаржы қызметтерін тиімді пайдалана алмайды. Бұл мәселе мемлекет тарапынан цифрлық білім беру мен инфрақұрылымды дамыту бағдарламаларын қажет етеді. OECD-ның Қазақстандағы цифрлық трансформацияға арналған зерттеулерінде бұл бағыт ұзақ мерзімді саясат пен нормативтік база арқылы қолдау табуы керек екені айтылған [12].

Отандық банк секторын одан әрі дамыту және трансформациялау перспективалары келесі мүмкіндіктерге ие: онлайн банкингке беталыс серпін алу, банктік қызметтердің сапасы және тұтынушылар тәжірибесін пайдалану барысында тұтынушыларға ұсынылатын банктік өнімдер мен қызметтерді жекешелендіруге назар аудару, Open API және Open Banking дамыған елдерде кеңінен қолдану және пайдаланушы деректеріне ашық қол жеткізудің қауіпсіз әдістеріне зейін қою, цифрлық алаяқтықты анықтау, тәуекелдерді басқаруды жақсарту, автоматтандыруды енгізу, мобильді ақша, несие беру, робо-кеңес беру, сақтандыру технологиялары сияқты финтех инновацияларды тиімді пайдалану, қосымшалардың функционалдығы мен интерфейсін жетілдіру және жетілдіру, озық аналитикамен қатар, банктерге бүгінгі банктік ортада несиелік мекемелер стратегияларының негізгі элементі болып табылатын тұтынушыға бағытталған шешімдерді ұсынуға мүмкіндік беру және онлайн-банкингті қаржылық қызметтерді тұтынушылармен қарым-қатынасты басқару платформаларына айналдыру [13-15].

Қорытынды

Цифрландыру, өз кезегінде, экономикалық құрылымдар мен банк жүйесіне тікелей әсер ететін, коммерциялық банктердің негізгі бизнес модельдері мен операцияларына ықпал ететін перспективалы үрдіс. Қазіргі экономикада инновациялық қаржы технологиялары жаңа өнімдер, банк қызметтерін ұсынудың жаңа әдістері, даму схемалары, банк өнімдерін нарыққа шығару және ішкі процестерді ұйымдастыру түрінде қаржы-несие секторының айқындаушы ерекшелігі болып табылады. Сонымен қатар, қаржылық инновациялар реттеушілік қиындықтар туғызады, банктік тәуекелдердің жаңа көздерін жасайды және қаржы секторындағы бәсекелестікті күшейтеді.

Болашақта несие мекемелерінің клиенттері банктердің әрқайсысы туралы дәл ақпаратқа ие болуын және өнімдерін өмір салтына кедергісіз интеграциялауын күтеді. Олардың талаптарына банктермен өзара әрекеттесуге кететін уақыт пен күш-жігерді азайтатын автоматтандырылған, интуитивті және пайдаланушыға ыңғайлы процестер кіреді. Нәтижесінде банктер клиенттердің қаржысын белсенді түрде басқарады және өз өнімдері мен қызметтерін, сондай-ақ серіктес компаниялардың тиісті қызметтерін және аналитикалық ақпаратты ұсынады. Жасанды интеллект, машиналық оқыту, озық аналитика, API және ашық банкинг сияқты құралдар банк ісінде кеңінен қолданылады. Банк ісі революциялық жол қиылысында тұр. Қаржы нарығында финтех корпорациялары мен қаржы емес институттар ұсынатын жаңа ойыншылардың пайда болуымен банк мекемелері өзекті болып қалу үшін осы өзгерістерге бейімделуі керек. Стратегиялық шешім өнім ұсыныстарын цифрландыру және ішкі бизнес-процестер мен IT жүйелерін үнемі жаңартып отыру болады.

Инновациялық қаржылық технологиялар жаңа тәжірибелер мен бизнес модельдерінің пайда болуына, жаңа қызметтерді жасауға және қолданыстағы қызметтерді оңтайландыруға әкеледі, сондай-ақ пайдалану шығындарын азайтуға және өнімділікті арттыруға мүмкіндік береді.

Алайда цифрландырумен бірге киберқауіптер, деректердің құпиялылығы, нормативтік базаны жетілдіру қажеттілігі, халықтың цифрлық сауаттылық деңгейінің әрқелкілігі сияқты мәселелер де күшейіп отыр. Бұл проблемаларды шешу үшін мемлекет, қаржы реттеушілері және банк секторлары арасында үйлесімді әрекет қажет. Ұлттық Банктің цифрлық стратегиялары мен «Цифрлық Қазақстан» бастамасы осы бағытта жүйелі саясат қалыптастырып келеді.

Жалпы алғанда, банк секторының цифрландыруы Қазақстан экономикасының болашақтағы дамуына серпін беретін шешуші факторлардың бірі болып табылады. Тиісті инфрақұрылымды дамыту, нормативтік талаптарды жетілдіру және киберқауіпсіздікті күшейту арқылы еліміздің банк жүйесі халықаралық бәсекеге қабілетті, қауіпсіз және клиентке бағытталған экожүйе ретінде қалыптаса алады.

Әдебиеттер тізімі

1. Osei L.K., Cherkasova Y., Oware K.M. Unlocking the full potential of digital transformation in banking: a bibliometric review and emerging trend // *Future Business Journal*. 2023, no. 9(1), p. 30. URL: <https://doi.org/10.1186/s43093-023-00207-2>

2. Лучко А.Д., Никитина Т.В. Цифровая трансформация в банковской сфере // *Известия СПбГЭУ*. – 2024. – № 3(147). – С. 27.

3. Sikakebieke M., Nurbatsin A.S. The effect of digital transformation on the performance of the banking sector in Kazakhstan // *Qainar Journal of Social Science*. 2024, no. 3(3), pp. 6–23. URL: <https://doi.org/10.58732/2958-7212-2024-3-6-23>

4. Дүйсенбаева Б.Б., Маулина Н.Х., Сулейменова Г.Н.. Коммерциялық банктердің бөлшек несиелеу қызметі: қазіргі ахуалы мен дамудың бизнес-модельдері // Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ Хабаршысының экономика сериясы, № 1, 2023 – 295-308б. <https://doi.org/10.32523/2789-4320-2023-1-11-24>

5. Кулумбетова Д.Б., Маулина Н.Х., Дүйсенбаева Б.Б.. Современные тренды развития банковского сектора Республики Казахстан в условиях цифровой экономики // *Государственный аудит*. №3, 2025. DOI: <https://doi.org/10.55871/2072-9847-2025-68-3-25-41>

6. S&P Қазақстан мен басқа да елдердегі экономикалық өсімнің қозғаушы күші деп атады Орталық Азия. «Kursiv» халықаралық бизнес басылымының интернет-порталы. - <https://kz.kursiv.media/2025-02-10/lgfm-banks-ca/>

7. Қазақстан Республикасы Ұлттық банктің статистикалық бюллетені, № 1, 2023 <https://www.nationalbank.kz>

8. Қазақстан Республикасы Ұлттық банктің статистикалық бюллетені, № 1, 2024 <https://www.nationalbank.kz>

9. Қазақстан Республикасы Ұлттық банктің статистикалық бюллетені, № 1, 2025 <https://www.nationalbank.kz>

10. Zhumadilova A., Kassenova Zh., Supugalieva A. Digitalization of the Banking Sector in Kazakhstan // *Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University*. – 2023. – Режим доступа: <https://bulecon.enu.kz/index.php/main/article/view/647>

11. OECD. Improving Framework Conditions for the Digital Transformation of Businesses in Kazakhstan. – Paris: OECD Publishing, 2023. – Режим доступа: <https://www.oecd.org/.../368d4d01-en.pdf>

12. ҚР 2023-2025 жылдарға арналған Open API және Open Banking дамыту тұжырымдамасы. URL: <https://www.nationalbank.kz/>

13. Сенімділік және тұрақтылық: елдің банк секторы жоғары деңгейдегі өтімділікке және

меншікті капиталдың қауіпсіздік желісіне ие. Қазақстан экономикасын бақылау жөніндегі аналитикалық агенттік. «Ranking.kz». - <https://ranking.kz/reviews/banking-and-finance/nadyozhnost-i-ustoychivost->

14. Сембиева Л.М., Жағыпарова А.О. Бексултанова И.Р. Қазақстан Республикасында банк технологияларын дамытудың өзекті мәселелері. // Қаржы кеңістігі. - 2021. - № 1 (41). - Б. 29-42.

15. Бейсенғалиева А.К., Маргацкая Г.С., Маргацкий Р.В., Панфил П. Цифровая трансформация банковской сферы в Казахстане: историческая эволюция и основные драйверы. Вестник университета «Туран». 2025;(3):371-386. <https://doi.org/10.46914/1562-2959-2025-1-3-371-386>

References

1. Osei L.K., Cherkasova Y., Oware K.M. Unlocking the full potential of digital transformation in banking:a bibliometric review and emerging trend // Future Business Journal. 2023, no. 9(1), p. 30. URL: <https://doi.org/10.1186/s43093-023-00207-2>

2. Luchko A.D., Nikitina T.V. Cifrovaya transformaciya v bankovskoj sfere // Izvestiya SPbGEU. – 2024. – No 3(147). – S. 27.

3. Sikakebieke M., Nurbatsin A.S. The effect of digital transformation on the performance of the banking sector in Kazakhstan // Qainar Journal of Social Science. 2024, no. 3(3), pp. 6–23. URL: <https://doi.org/10.58732/2958-7212-2024-3-6-23>

4. Dүйсенбаева В.В., Maulina N.H., Suleimenova G.N. Komersialyq bankterdiñ bölшек nesieleu qyzmeti: qazırғы ahualy men damudyñ biznes-modelderi // L.N. Gumilev atyndaғы EÜU Habarşysynyñ ekonomika seriasy, № 1, 2023 – 295-308b. <https://doi.org/10.32523/2789-4320-2023-1-11-24>

5. Kulumbetova D.B., Maulina N.H., Dujsenbaeva B.B.. Sovremennye trendy razvitiya bankovskogo sektora Respubliki Kazahstan v usloviyah cifrovoj ekonomiki //Gosudarstvennyj audit. №3, 2025. DOI: <https://doi.org/10.55871/2072-9847-2025-68-3-25-41>

6. S&P Qazaqstan men basqa da elderdegi ekonomikalыq ösimniñ qozǵaushy küshi dep atady Ortalyq Azia. «Kursiv» halyqaralyq biznes basylymynyñ internet-portaly. - <https://kz.kursiv.media/2025-02-10/lgfm-banks-ca/>

7. Qazaqstan Respublikasy Ülttyq banktiñ statistikalyq bületeni, № 1, 2023 <https://www.nationalbank.kz>

8. Qazaqstan Respublikasy Ülttyq banktiñ statistikalyq bületeni, № 1, 2024 <https://www.nationalbank.kz>

9. Qazaqstan Respublikasy Ülttyq banktiñ statistikalyq bületeni, № 1, 2025 <https://www.nationalbank.kz>

10. Zhumadilova A., Kassenova Zh., Supugalieva A. Digitalization of the Banking Sector in Kazakhstan // Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. – 2023. – Режим доступа: <https://bulecon.enu.kz/index.php/main/article/view/647>

11. OECD. Improving Framework Conditions for the Digital Transformation of Businesses in Kazakhstan. – Paris: OECD Publishing, 2023. – Режим доступа: <https://www.oecd.org/.../368d4d01-en.pdf>

12. QR 2023-2025 jyldarǵa arnalǵan Open API және Open Banking damytu tüjrymdamasy. URL: <https://www.nationalbank.kz/>

13. Senımdılık және тұрақтылық: eldiñ bank sektory joǵary deñgeidegi ötimdilikke және menşikti kapitaldyñ qaupsızdık jelisine ie. Qazaqstan ekonomikasyn baqylau jönindegi analitikalyq agenttik. «Ranking.kz».- <https://ranking.kz/reviews/banking-and-finance/nadyozhnost-i-ustoychivost->

14. Sembieva L.M., Jaǵyparova A.O. Beksultanova İ.R. Qazaqstan Respublikasynda bank tehnologialaryn damytudyñ özekti mäseleleri. // Qarjy keñistigi. - 2021. - № 1 (41). - Б. 29-42.

15. Bejsengalieva A.K., Margackaya G.S., Margackij R.V., Panfil P. Cifrovaya transformaciya

РИСКИ И ВОЗМОЖНОСТИ ЦИФРОВЫХ ТРАНСФОРМАЦИЙ В РАЗВИТИИ ОТЕЧЕСТВЕННОГО БАНКОВСКОГО СЕКТОРА

МАУЛИНА Н.Х.

Маулина Нургұл Хасановна – Кандидат экономических наук, доцент, КазНУ имени Аль-Фараби, г. Алматы, Казахстан
E-mail: nurgul.maulina.79@mail.ru, <https://orcid.org/0009-0001-0113-8648>

Аннотация. Статья затрагивает вопросы влияния современных цифровых изменений на отечественный банковский сектор. В результате появления на финансовом рынке новых игроков, предлагаемых финтех-корпорациями и нефинансовыми институтами, для того, чтобы банковские учреждения оставались актуальными, необходимо адаптироваться к новым изменениям и стратегическое решение в целях цифровизации предложенных продуктов и постоянного обновления внутренних бизнес-процессов и ИТ-систем банкам целесообразно внедрять в свои услуги кардинальные инновации. В этой связи были изучены теоретические и практические аспекты внедрения цифровых технологий в отрасли. Также были проанализированы результаты процессов цифровизации в отечественном банковском секторе и рассмотрены основные тенденции цифровых банковских технологий, формирующих развитие отрасли. Выявлены и трудности, препятствующие стремительному развитию инновационных технологий в финансово-кредитном секторе. Представлен обзор цифровой трансформации банковского сектора. В статье использованы и проанализированы с сопоставлением значимые сравнительные и абсолютные показатели развития банковского сектора Республики Казахстан по исследуемому интервалу, изучено его место в национальной экономике. Также дифференцированы преимущества и риски внедрения цифровизации, которая имеет применение в деятельности банка. В развитии отечественного банковского сектора также заложено будущее возможностей цифровых преобразований. В исследовании представлены рекомендации по тенденциям цифровых банковских технологий, которые определяют будущее направление цифровой трансформации банковского сектора, выявляя проблемы, связанные с процессом цифровизации в банковском секторе.

Ключевые слова: банки, банковский сектор, цифровизация, технологические инновации, инновационные технологии, цифровая трансформация, отечественный банковский сектор.

RISKS AND OPPORTUNITIES OF DIGITAL TRANSFORMATIONS IN THE DEVELOPMENT OF THE DOMESTIC BANKING SECTOR

MAULINA N.H.

Maulina Nurgul Hasanovna – Candidate of economic sciences, associate professor, Al-Farabi Kazakh national university, Almaty, Kazakhstan
E-mail: nurgul.maulina.79@mail.ru, <https://orcid.org/0009-0001-0113-8648>

Abstract. The article raises questions about the impact of modern digital changes on the domestic banking sector. As a result of the emergence of new players in the financial market offered by fintech corporations and non-financial institutions, in order for banking institutions to remain relevant, it is necessary to adapt to new changes and make a strategic decision in order to digitalize product offerings and constantly update internal business processes and IT systems, it is advisable for banks to introduce fundamental innovations into their services. In this regard, the theoretical and practical aspects of the introduction of digital technologies in the industry were studied. The results of digitalization processes in the domestic banking sector were also analyzed and the main trends of digital banking technologies shaping the development of the industry were considered. The difficulties that hinder the rapid development of innovative technologies in the financial and credit sector have also been identified. An overview of the digital transformation of the banking sector is presented. The article uses and analyzes significant comparative and absolute indicators of the development of the banking sector of the Republic of Kazakhstan in the studied interval, and examines its place in the national economy. The advantages and risks of implementing digitalization, which has applications in the bank's activities, are also differentiated. The future of digital transformation opportunities is also embedded in the development of the domestic banking sector. The study provides recommendations on the trends of digital banking technologies that determine the future direction of the digital transformation of the banking sector, identifying problems related to the process of digitalization in the banking sector.

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің хабаршысы, №1 (83), наурыз 2026

Экономика және құқық-Экономика и право-Economics and law

Key words: banks, banking sector, digitalization, technological innovations, innovative technologies, digital transformation, domestic banking sector.